

VIIKON KYSYMYS, VIIKKO 10-11 (4.-15.3.2026)

VASTAAJIEN MÄÄRÄ: 531

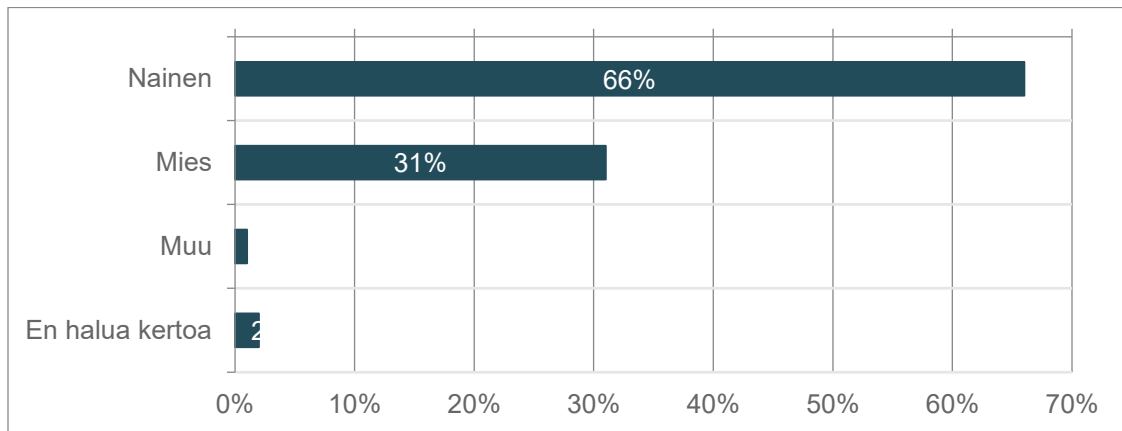
Virhemarginaali on 4 prosenttia ja näin ollen vastausten voidaan katsoa kuvaavan Pietarsaaren asukkaiden mielipiteitä.

KYSELY TASA-ARVOSTA JA YHDENVERTAISUUDESTA

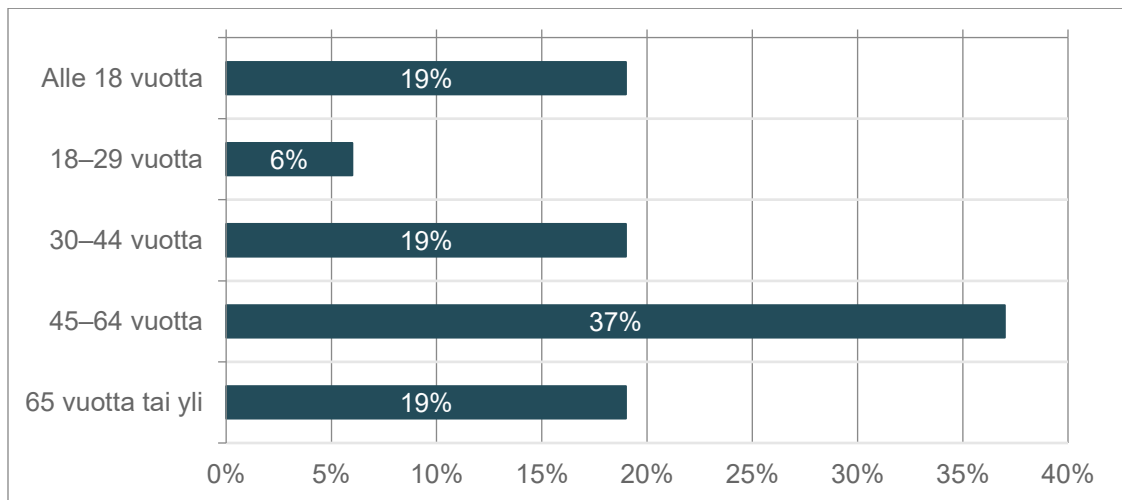
Viikon kysymyksessä asukkailta kysyttiin seuraavaa: *"Tämän kyselyn tavoitteena on kerätä asukkaiden kokemuksia ja näkemyksiä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta Pietarsaaressa. Vastauksia tullaan hyödyntämään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisessa.*

TAUSTATIEDOT

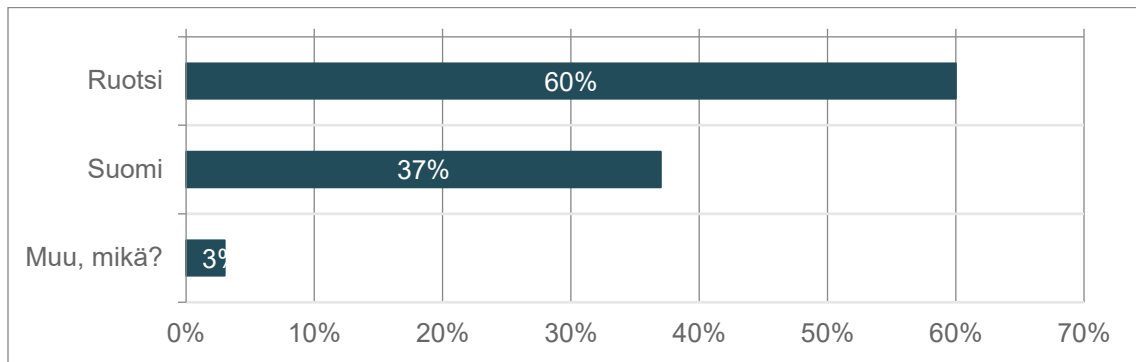
Sukupuoli

"Ikäryhmä"

“Äidinkieli”

“Kuulutko johonkin seuraavista ryhmistä? (voit valita useamman vaihtoehdon)”

	n	Prosentti
Opiskelija	130	24,5%
Työssäkäyvä	245	46,1%
Yrittäjä	35	6,6%
Työtön	23	4,3%
Eläkeläinen	110	20,7%
Lapsiperhe	88	16,6%
Yksinhuoltaja	14	2,6%
Seksuaalivähemmistö	20	3,8%
Maahanmuuttajataustainen	6	1,1%
Romanitaustainen	1	0,2%
Vammainen tai toimintarajoitteinen henkilö	13	2,4%
En koe kuuluvani erityiseen ryhmään	27	5,1%

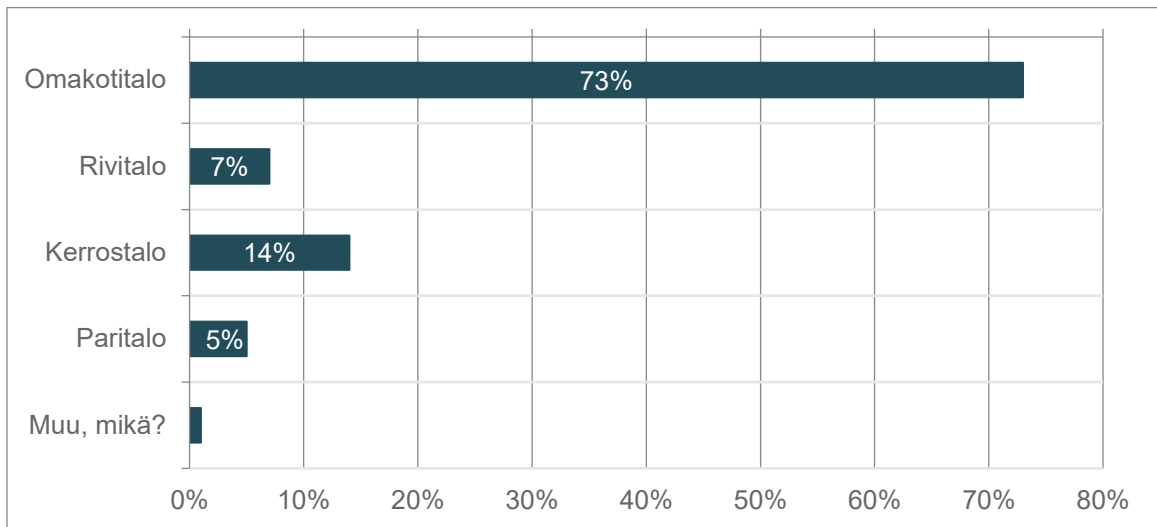
“Kaupunginosa, jossa asun”

	n	Prosentti
ALHOLMA	4	0,8%
OINAANSAARI	38	7,2%
KARHUSAARI	11	2,1%
OTSOLAHTI	17	3,2%
MAJANIEMI/BONÄS	21	4,0%
ASUNTOMESSUALUE	2	0,4%
KESKUSTA	66	12,4%

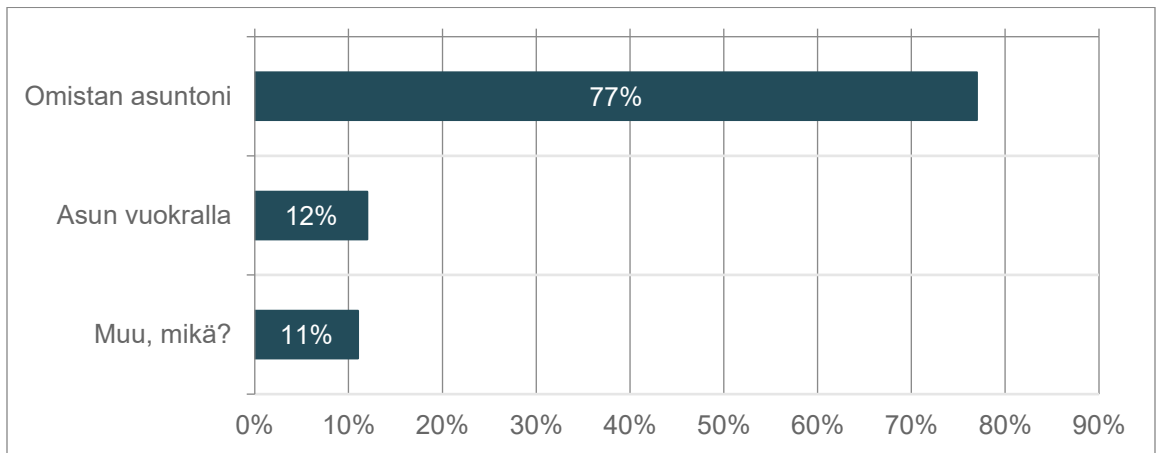
FISKARS	0	0,0%
LAMMASSAARI	6	1,1%
KUUSISAARI	0	0,0%
GRANNABBA	4	0,8%
KAARILAHTI	1	0,2%
KILISAARI	27	5,1%
KISOR	10	1,9%
KITTHOLMA/VANHA SATAMA	3	0,6%
KIVILÖS	35	6,6%
RISTIKARI	1	0,2%
MYLLYMÄKI	8	1,5%
LUUTAVUORI	1	0,2%
KIRKKORANTA	26	4,9%
LAPINNEVA	9	1,7%
PIKKUHIEKKA/FÄBODA	1	0,2%
LONTOO	9	1,7%
LYSARHOLMA	0	0,0%
POHJOISNUMMI/SKATA	31	5,8%
UUSITIE	1	0,2%
UUSIPELTO	1	0,2%
PEDERS	4	0,8%
PERMO	15	2,8%
PIRILÖ	1	0,2%
PÖRKENÄS	6	1,1%
RUUSASHOLMA	6	1,1%
SIKALUOTO	0	0,0%
SKUTNÄS	24	4,5%
TAPANINNIEMI	3	0,6%
KYTÖMÄKI/SVEDEN	5	0,9%
KASKINIEMI	7	1,3%
VALLAN	0	0,0%
VARVET - HÄLLAN	7	1,3%

VESTERSUNDINKYLÄ	21	4,0%
LÄNTELÄ	13	2,4%
LÄNSINUMMI	30	5,6%
ITÄLÄ	26	4,9%
ITÄNUMMI/KRÄKHOLMA	30	5,6%

“Asumismuoto”

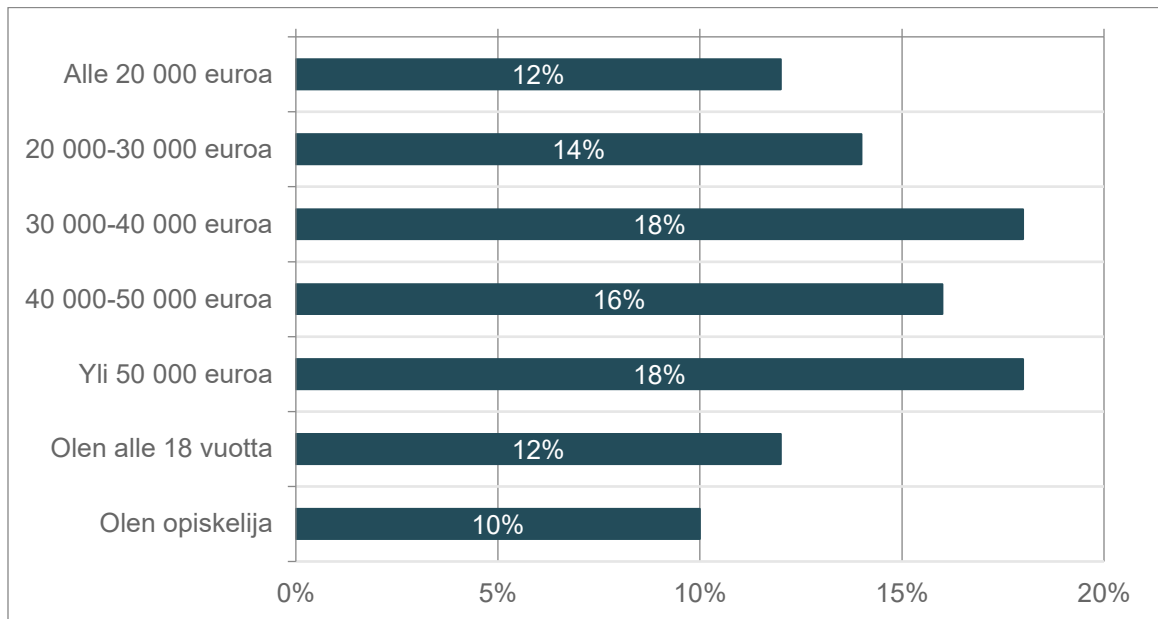

“Asumismuoto”

Monet lapset ja nuoret ovat vastanneet vaihtoehdon 'Muu, mikä?' ja kertoneet asuvansa kotona vanhempiensa kanssa.

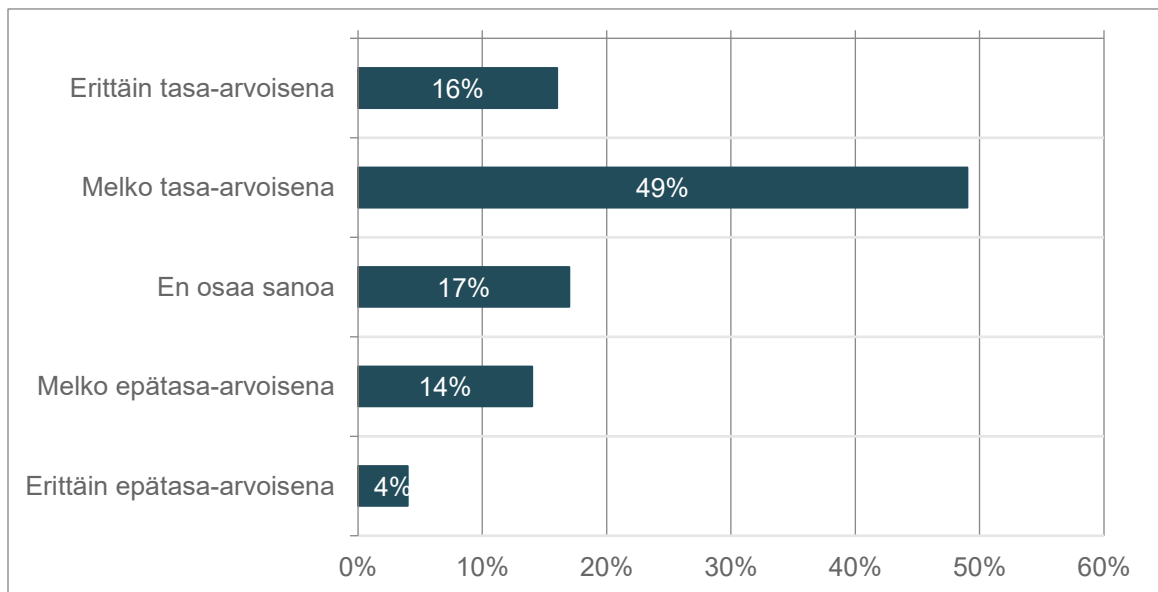
“Mikä on vuosiansiotulosi?”

”YLEINEN KOKEMUS TASA-ARVOSTA JA YHDENVERTAISUUDESTA

Tasa-arvolla tarkoitetaan sukupuolten välistä tasa-arvoa.

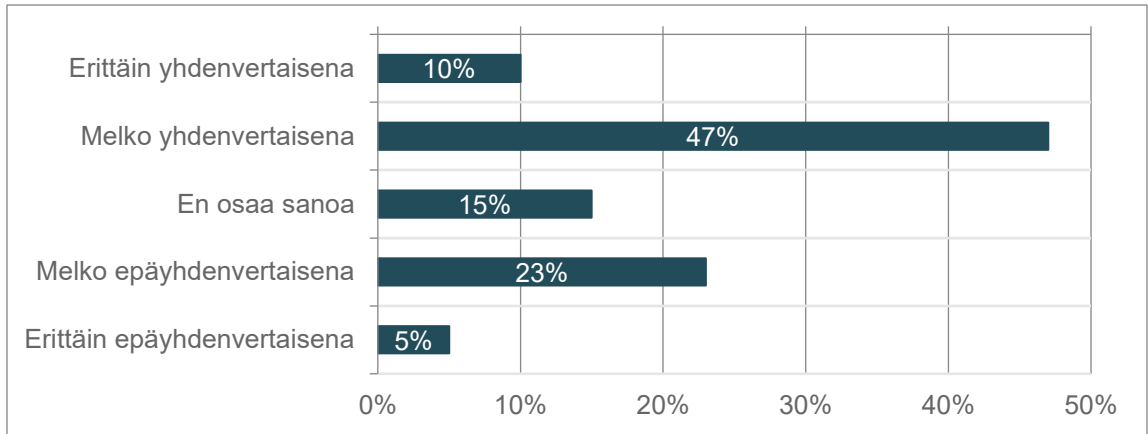
Kuinka tasa-arvoisena koet Pietarsaaren asuinpaikkana?”

”Yhdenvertainen kohtelu tarkoittaa syrjimättömyyttä yhdenvertaisuuslaissa mainituilla henkilöperusteilla.

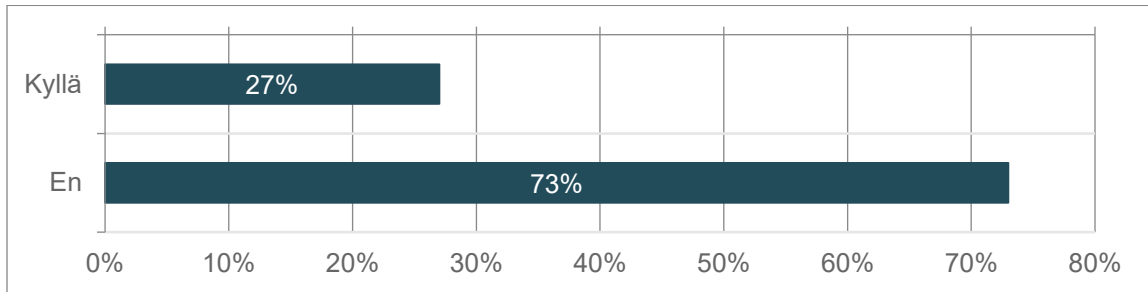
Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisen on arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa, ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi.

Kuinka yhdenvertaisena koet Pietarsaaren asuinpaikkana?"

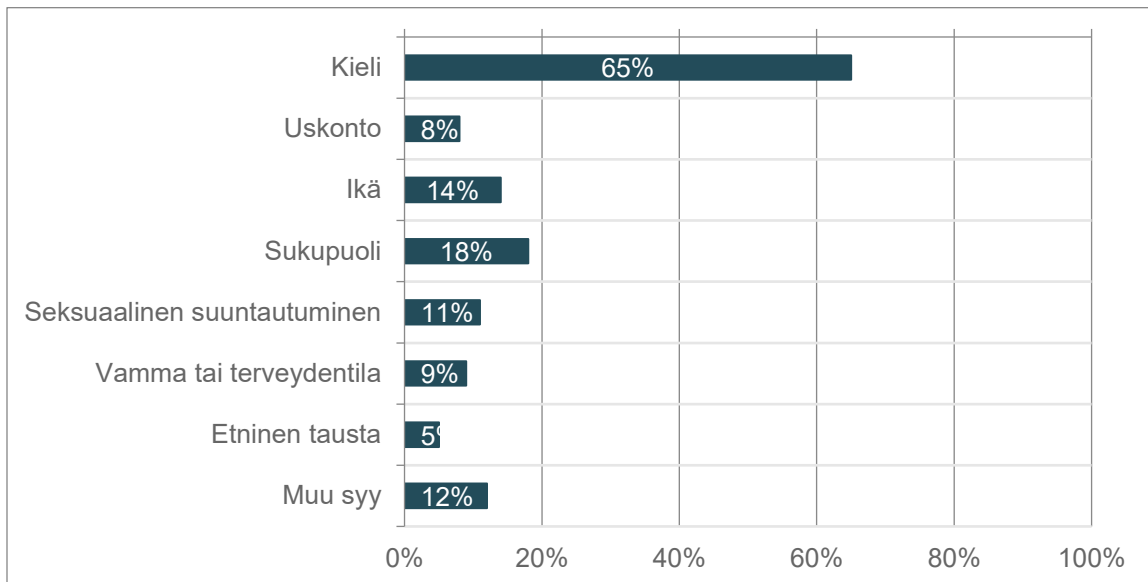

"Ketään ei saa syrjiä iän, kielen, alkuperän, mielipiteen, kansalaisuuden, perhesuhteiden, uskonnon, vakaumuksen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syy perusteella.

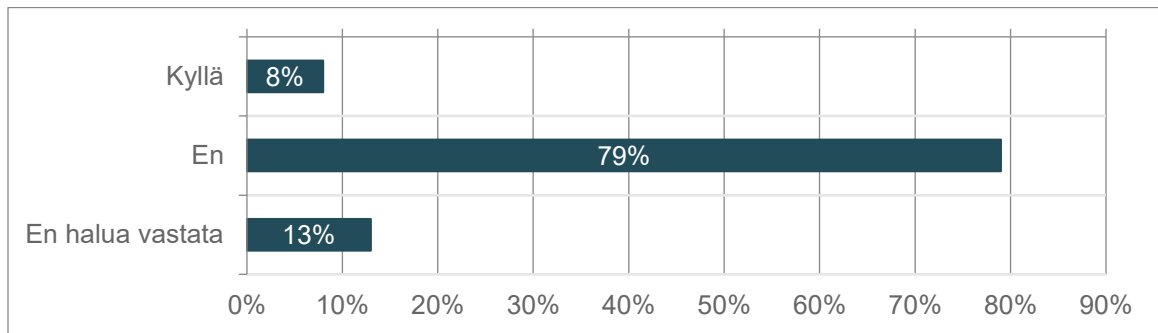
Oletko itse kokenut syrjintää Pietarsaareissa viimeisen vuoden aikana?"

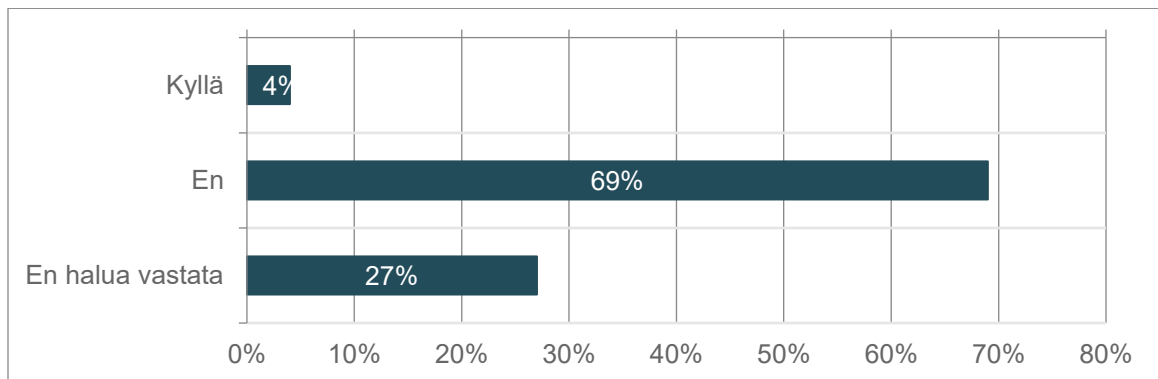
"Kyllä"-vastanneiden saivat kolme lisäkysymystä: "Mihin syrjintä mielestäsi liittyi? (voit valita useamman vaihtoehdon)"

“Haitko tukea?”

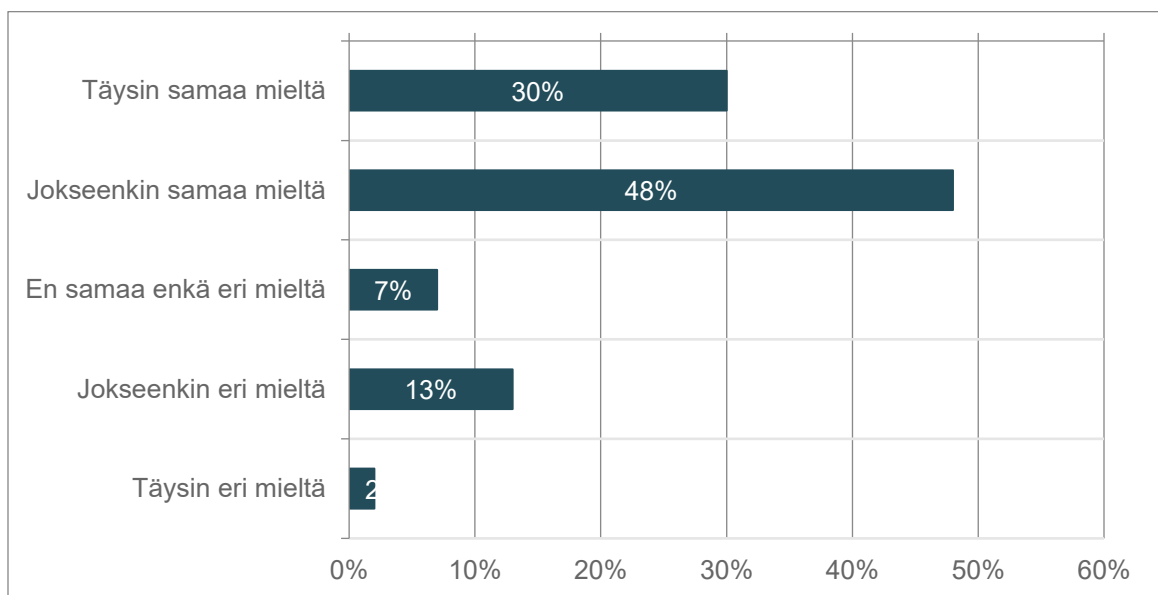
“Saitko tukea?”

”KAUPUNGIN HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS

Pietarsaaren kaupungin strategiassa todetaan, että kaupunki on turvallinen, kaksikielinen, esteetön ja monikulttuurinen asuin- ja elinympäristö.

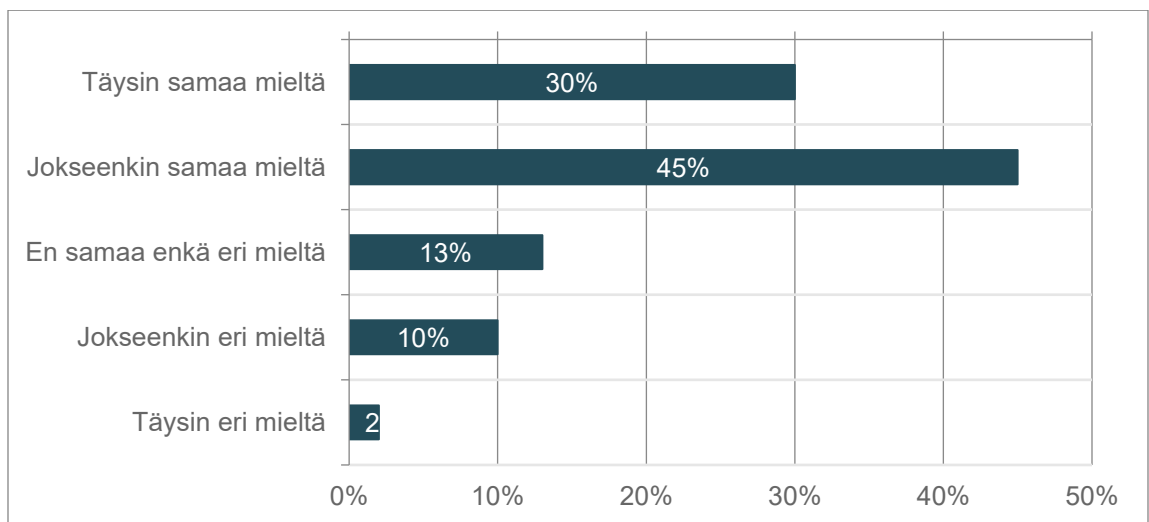
Liikkuminen Pietarsaaressa on mielestäni turvallista.”

"Jokseenkin eri mieltä" tai "Täysin eri mieltä"-vastanneiden saivat lisäkysymyksen: **"Miksei?"**

63 henkilöä vastasi kysymykseen. Asukkaat kuvaavat turvattomuutta Pietarsaareissa ensisijaisesti puutteelliseen liikenneturvallisuuteen liittyvänä, kuten korkeisiin ajonopeuksiin, liikennesääntöjen heikkoon noudattamiseen sekä huonokuntoisiin ja riittämättömiin jalankulku- ja pyöräteihin, erityisesti talviaikaan. Monet nostavat esiin myös huolen huumeiden lisääntyneestä näkyvyydestä, alkoholin vaikutuksen alaisista henkilöistä, rikollisuudesta ja häiritsevästä nuorisoryhmistä, erityisesti keskustassa sekä ilta- ja yöaikaan. Naiset ja nuoret kertovat pelkäävänsä häirintää, uhkailua ja väkivaltaa, minkä vuoksi useat välttävät yksin liikkumista pimeän tultua. Lisäksi koetaan, että poliisin läsnäolo on riittämätöntä ja että ongelmiin ei puututa riittävän tehokkaasti.

"Liikkuminen kaupungin ympäristössä on yhdenvertaista ja esteetöntä"

"Jokseenkin eri mieltä" tai "Täysin eri mieltä"-vastanneiden saivat lisäkysymyksen: **"Miksei?"**

38 henkilöä vastasi kysymykseen. Asukkaat kokevat, että Pietarsaaren kaupunkiympäristö ei ole tasa-arvoinen eikä esteetön ennen kaikkea puutteellisen fyysisen esteettömyyden vuoksi, kuten korkeiden reunakivien, epätasaisten jalankulku- ja pyöräteiden, jalkakäytävillä olevien esteiden sekä heikon talvikunnossapidon takia. Tämä koskettaa erityisesti henkilöitä, joilla on liikkumista tai näkörajoitteita. Monet nostavat esiin myös pitkät ja epätasaisesti jakautuneet koulumatkat sekä puutteellisen koulukuljetuksen rakenteellisen eriarvoisuuden esimerkkeinä, erityisesti suomenkielisten oppilaiden osalta. Julkisten rakennusten, liikkeiden ja keskustan saavutettavuus koetaan riittämättömäksi muun muassa vähäisten pysäköintipaikkojen, invapysäköintipaikkojen puutteen ja vaikeakulkuisten ympäristöjen vuoksi. Lisäksi mainitaan, että liikennejärjestelyjen ja kaupunkisuunnittelun koetaan usein suosivan tiettyjä liikennemuotoja muiden kustannuksella, mikä aiheuttaa turvattomuutta ja ulossulkemisen kokemuksia useille ryhmille.

”Koetko, että kaupungin palvelut ovat esteettömästi ja yhdenvertaisesti kaikkien saavutettavissa?”

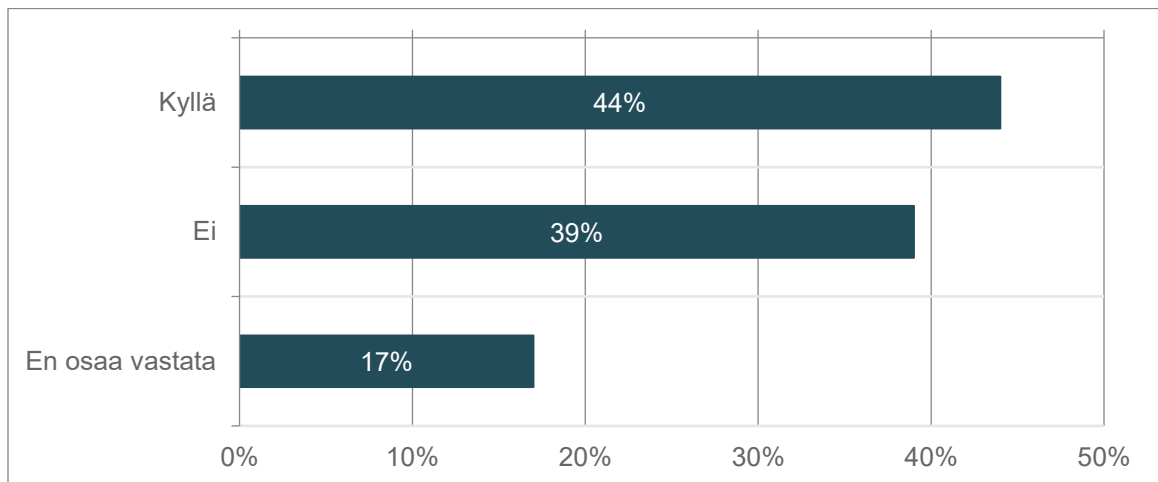
	Kyllä	En	En tiedä	Keskiarvo	Mediaani
Työllisyyspalvelut	35,4%	13,9%	50,7%	2,2	3,0
Kotouttaminen	25,9%	10,7%	63,4%	2,4	3,0
Varhaiskasvatus	56,9%	10,8%	32,3%	1,8	1,0
Peruskoulu	61,5%	20,1%	18,4%	1,6	1,0
Toinen aste (lukio tai ammattikoulu)	46,0%	26,9%	27,1%	1,8	2,0
Urheilu	47,6%	26,4%	26,0%	1,8	2,0
Kulttuuri	51,4%	22,3%	26,3%	1,7	1,0
Yhteensä	46,4%	18,7%	34,9%	1,9	2,0

”KAKSIKIELISYYS PIETARSAARESSA

Kielilain mukaan kunta määritetään kaksikieliseksi, jos kunnassa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita ja kielivähemmistö on vähintään kahdeksan prosenttia asukkaista tai vähintään 3 000 asukasta.

Pietarsaaren kaupungin kaksikielisyysohjelman päätavoitteena on edistää suomen ja ruotsin kielen tasavertaisuutta kaupungin hallinnossa ja palveluissa sekä hyvän kielellisen ilmapiirin vahvistaminen, jossa molempien kielten puhujat tuntevat itsensä tasavertaisiksi ja viihtyvät kaupungissa.

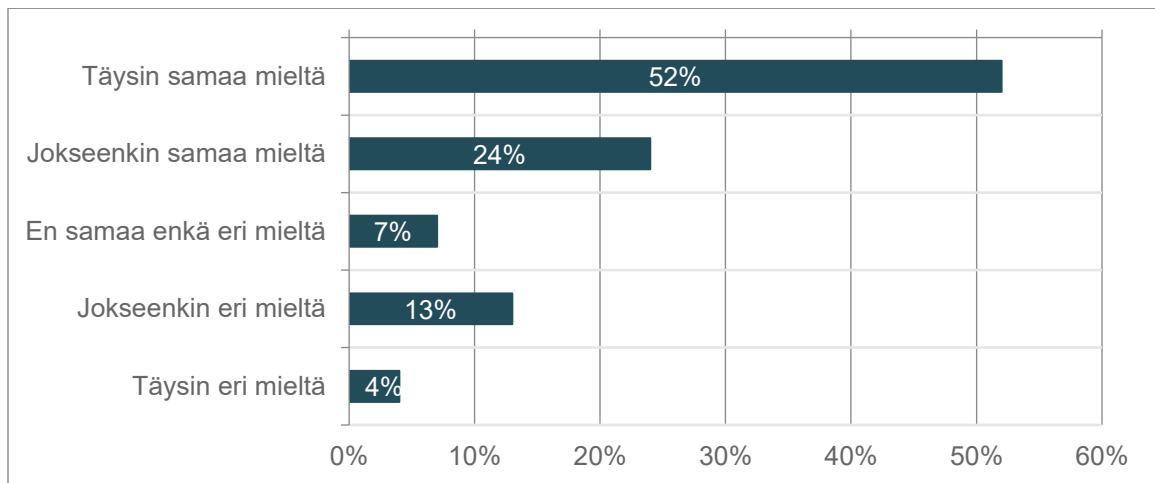
Pietarsaaren kaupunki huomioi suomen- ja ruotsinkieliset tasapuolisesti.”

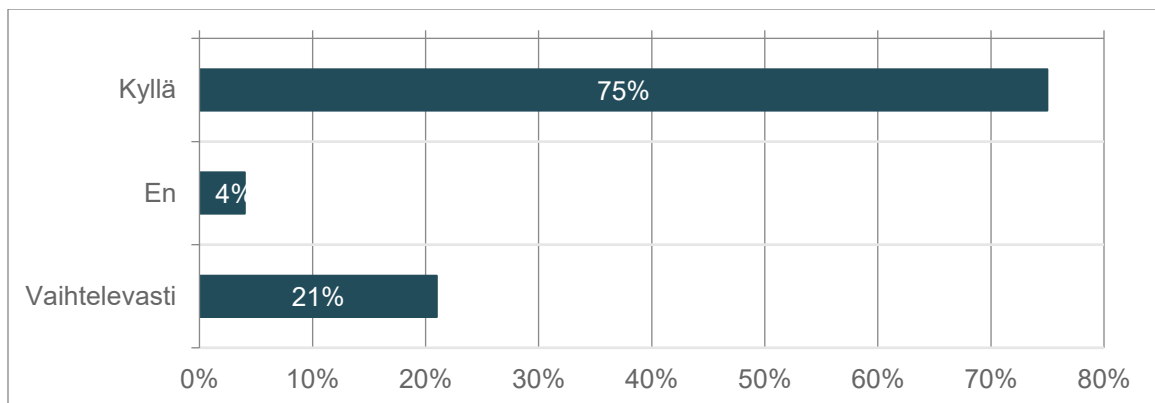
”Ei”-vastanneiden saivat lisäkysymyksen: ”Millä tavalla Pietarsaaren kaupunki huomioi suomen- ja ruotsinkieliset eriarvoisesti?”

148 henkilöä vastasi kysymykseen. Asukkaat kokevat, että Pietarsaaren kaupunki suosii käytännössä ruotsinkielisiä suomenkielisten kustannuksella, erityisesti palvelujen, koulutuksen, tiedonsaannin ja kulttuuritarjonnan osalta. Monet suomenkieliset kuvaavat vaikeuksia saada viranomaispalveluja ja asiakaspalvelua omalla äidinkielellään sekä sitä, että tieto ja viestintä ovat usein saatavilla vain ruotsiksi tai puutteellisesti käännettyinä. Eriarvoisuutta koetaan myös koulutuksessa, jossa suomenkielisillä lapsilla ja nuorilla on vähemmän koulu- ja opiskelumahdollisuuksia, heikommat koulutilat ja pidemmät koulumatkat. Lisäksi esiin nostetaan rakenteellisen ja asenteellisen eriarvoisuuden kokemus: suomenkieliset kokevat olevansa vähemmistössä päätöksenteossa ja työelämässä sekä heikommin edustettuina kaupungin kehittämisessä. Monet kirjoittavat myös vaikeuksista saada palvelua suomeksi terveyskeskuksessa, vaikka yleisesti tiedetään, että sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaa vuodesta 2022 lähtien Pohjanmaan hyvinvointialue.

”Koen saavani kaupungilta tarvitsemani tiedot ja palvelut omalla äidinkielelläni.”

”Saan kaupungilta tarvitsemani tiedot ja viralliset lomakkeet omalla äidinkielelläni.”

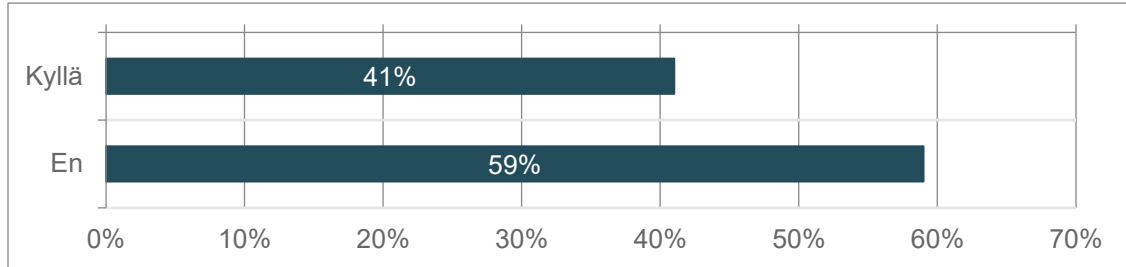
”VAIKUTTAMINEN JA KEHITYS

Kuntalain mukaan kunnan tulee edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kestävää kehitystä

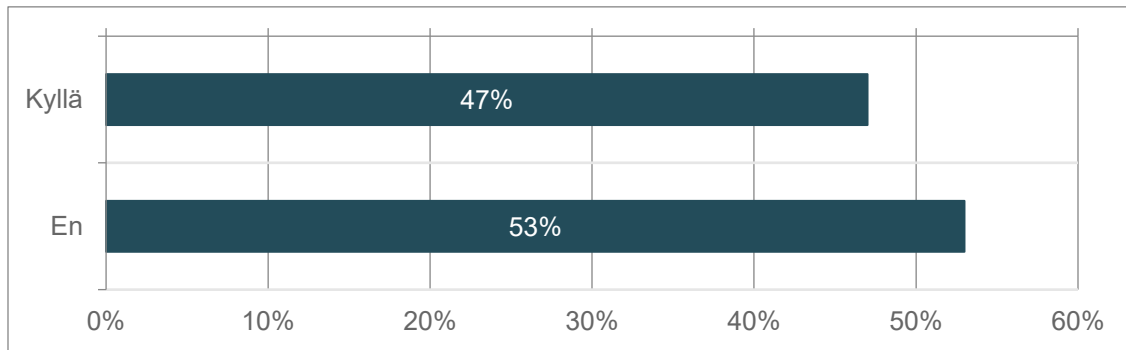
alueellaan.

Yksi Pietarsaaren strateginen tavoite on pitää asukas keskipisteessä kaikessa kaupungin toiminnassa ja kuunnella asukkaitaan.

Koen, että minulla on mahdollisuus vaikuttaa kaupungin asioihin.”

”Saan riittävästi tietoa kaupungin päätöksistä ja ajankohtaisista asioista.”

”Mitä kaupunki voisi tehdä edistääkseen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta Pietarsaaressa?”

199 henkilöä vastasi kysymykseen. Asukkaat peräänkuuluttavat ennen kaikkea parempaa ja tasa-arvoisempaa tiedottamista ja viestintää, erityisesti suomeksi mutta myös muilla kielillä, jotta kaikki asukkaat saisivat kielitaustasta tai digitaalisista taidoista riippumatta tiedon kaupungin päätöksistä, palveluista ja tapahtumista. Monet nostavat esiin tarpeen tasa-arvoisemmalle koulutus- ja palvelutarjonnalle, mukaan lukien suomenkielinen koulutus useilla koulutusasteilla, mahdollisuus saada hoitoa omalla äidinkielellä sekä parempi tuki lapsille, nuorille ja henkilöille, joilla on toimintarajoitteita. Lisääntynyt avoimuus, läpinäkyvyys ja asukkaiden osallisuus päätöksenteossa mainitaan toistuvasti, samoin tarve puuttua koettuun suosimiseen, nepotismiin ja suljettuihin päätöksentekoprosesseihin. Lisäksi korostetaan, että asenteisiin, osallisuuteen ja kohtaamispaikkoihin tulee panostaa aktiivisesti, jotta eri kieliryhmien ja muiden vähemmistöjen välinen yhteisöllisyys vahvistuisi Pietarsaaressa.

”Miten kaupunki voisi paremmin edistää eri väestöryhmien välistä ymmärrystä ja yhteishenkeä?”

178 henkilöä vastasi kysymykseen. Asukkaat korostavat, että ymmärrystä ja yhteisöllisyyttä voidaan parhaiten vahvistaa yhteisten kohtaamispaikkojen, toimintojen ja tapahtumien kautta, joissa eri kieli- ja väestöryhmät kohtaavat tasavertaisesti, erityisesti lapset ja nuoret päiväkodeissa ja kouluissa. Monet peräänkuuluttavat integroidumpia ja aidosti kaksikielisiä ratkaisuja koulutuksen, vapaa-ajan ja kulttuurin aloilla erillisten rakenteiden sijaan, joiden koetaan vahvistavan kieli- ja ryhmärajoja. Selkeämpi, saavutettavampi ja monikielinen tiedotus

nostetaan keskeiseksi edellytykseksi osallisuudelle ja väärinymmärrysten vähentämiselle. Lisäksi korostetaan avoimen kieli-ilmapiirin, aktiivisen kotouttamistyön sekä sitä, että kaupunki ottaa selkeästi kantaa syrjintää ja poissulkevia asenteita vastaan.

“Muut kommentit”

71 henkilöä vastasi kysymykseen. Muut kommentit heijastavat laajaa mielipiteiden kirjoa: asukkaat ilmaisevat sekä arvostusta Pietarsaarta kohtaan asuinpaikkana että samalla turhautumista koettuun avoimuuden, läpinäkyvyyden ja todellisen vaikutusmahdollisuuden puutteeseen kaupungin päätöksenteossa. Monet palaavat kielikysymyksiin ja tiedonsaantiin, erityisesti tarpeeseen toimivalle kaksikielisyydelle käytännössä, paremmalle suomenkielisen tiedon saatavuudelle sekä huoleen kieliryhmien välisestä polarisaatiosta. Lisäksi toistuvasti esiin nousevat teemat kuten lasten ja nuorten hyvinvointi, kotoutuminen, tasavertainen kohtelu työelämässä ja palveluissa sekä toive suuremmasta yhteistyöstä, vuoropuhelusta ja yhteisestä vastuusta kaupungin kehittämisessä.

SEURAAVA VAIHE

Tämän kyselyn vastauksia ja asukkaiden antamaa tietoa hyödynnetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelussa, jonka odotetaan valmistuvan kesällä 2026.

Lisätietoa:

Johan Lithén, kehityspäällikkö, puh. 044 785 1653, johan.lithen@pietarsaari.fi